

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Sp. zn. OSR-00525/2021-ERU
Č. j. 00525-3/2021-ERU

V Ostravě dne 11. června 2021

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 23 odst. 11 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve společném správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00525/2021-ERU, zahájeném dne 1. března 2021 z moci úřední podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **EASY energie s.r.o.**,
se sídlem Kaprova 42/14, Staré Město, 110 00 Praha 1, IČO: 059 57 982,

ve věci podezření ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“), 2 pokračujícího přestupků podle ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 14. dubna 2020 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost EASY energie s.r.o., se sídlem Kaprova 42/14, Staré Město, 110 00 Praha 1, IČO: 059 57 982 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona**, kterého se dopustil **66 dílčími útoky** tím, že jako držitel licence na obchod s elektřinou č. 141734490 v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl opakovaně nepravdivé informace v systému společnosti OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, Karlín, 186 00 Praha 8, IČO: 264 63 318 (dále jen „operátor trhu“), o uzavření smluv o sdružených službách dodávky elektřiny s níže specifikovanými 33 zákazníky v tabulce, když ve dnech 17. ledna 2019 a 21. ledna 2019 podal žádost o změnu dodavatele elektřiny u níže specifikovaných 33 zákazníků v tabulce (dále jen „tabulka“), ačkoliv tak nemohl učinit, protože měl uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávek elektřiny se zákazníky uvedenými v tabulce před datem 14. ledna 2019, a tyto smlouvy o sdružených službách dodávek elektřiny zanikly k datu 13. ledna 2019, jelikož od 14. ledna 2019 přešli zákazníci uvedení v tabulce pod režim dodavatele poslední instance:

Tabulka

Pořad. číslo	Název odběratele	Kód odběrného místa EAN
1.	██████████	██████████
2.	██████████	██████████

3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		
32.		
33.		

II.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil 4 dílčími útoky tím, že jako prodávající neuvedl v rozporu s ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele informaci o subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, který je pro daný typ nabízeného, prodáváného, poskytovaného nebo zprostředkovaného výrobku nebo služby věcně příslušný (včetně internetové adresy tohoto subjektu), tj. informaci o Energetickém regulačním úřadě (www.eru.cz/cz), a to:

- a) ve dnech 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 ve svých obchodních podmínkách, na které odkazovaly smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a/nebo plynu uzavřené ve výše uvedeném období účastníkem řízení (v postavení prodávajícího) se spotřebiteli,
- b) ve dnech 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 na jím v předmětné době provozované internetové stránce www.easyenergie.cz/.

III.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil 2 dílčími útoky tím, že jako držitel licence na obchod s elektřinou č. 141734490 v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona ve dnech 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 nezveřejnil způsobem umožňujícím dálkový přístup informace ve smyslu vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny“), týkající se úrovně kvality dodávek a služeb na svých internetových stránkách www.easyenergie.cz/, které v předmětné době provozoval.

IV.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se měl dopustit 2 dílčími útoky tím, že jako držitel licence na obchod s plynem č. 241734491 v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona ve dnech 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 nezveřejnil způsobem umožňujícím dálkový přístup informace ve smyslu vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů, týkající se úrovně kvality dodávek a služeb na svých internetových stránkách www.easyenergie.cz/, které v předmětné době provozoval.

V.

Podle ust. § 91a odst. 14 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání 2 pokračujících přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele ukládá úhrnná **pokuta ve výši**

80 000 Kč (slovy: osmdesát tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 23021.

VI.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 23021.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] V rámci šetření Energetického regulačního úřadu (dále jen „správní orgán“) provedeného pod sp. zn. 01670/2019-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 30 odst. 2 písm. d), ust. § 30 odst. 2 písm. n), a ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, jakož i porušení ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.

II. Průběh správního řízení

- [2] Správní řízení je zahajováno na základě vlastních zjištění správního orgánu obsažených v podnětovém spise sp. zn. 01670/2019-ERU, který byl dne 21. ledna 2021 vložen do správního spisu sp. zn. OSR-00525/2021-ERU záznamem o vložení spisu ze dne 21. ledna 2021, č. j. 00525-2/2021-ERU.

- [3] Po vyhodnocení všech skutečností vyplývajících z podnětového spisu zahájil správní orgán podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení společné správní řízení z moci úřední vedené pod sp. zn. OSR-00525/2021-ERU. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 18. února 2021, č. j. 00521-3/20201-ERU, bylo účastníkovi řízení doručeno fikcí do datové schránky dne 1. března 2021. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.
- [4] Dne 13. dubna 2021 zaslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 00521-4/20201-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníkovi řízení opět doručeno fikcí dne 23. dubna 2021.
- [5] Účastník řízení na oznámení o zahájení správního řízení ani na vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry nijak nereagoval a k vedenému řízení se nevyjádřil.
- [6] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a na skutečnost, že účastník řízení nenavrhл provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

- [7] Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141734490 a držitelem licence na obchod s plynem č. 241734491, s datem zahájení licencované činnosti dne 16. června 2017.

III. I. Přestupky uvedené pod výrokem I.

- [8] Podle oznámení operátora trhu OTE, a.s. ze dne 14. ledna 2019 nebylo od tohoto dne u výše uvedených odběrných míst v tabulce, do kterých zajišťoval dodávku elektřiny účastník řízení, zajištěno přenesení odpovědnosti za odchylku z důvodu zkrácení přenesení odpovědnosti ze strany příslušného subjektu zúčtování tohoto dodavatele k termínu 13. ledna 2019, a to bez náhrady. V důsledku toho přešla tato odběrná místa do režimu dodavatele poslední instance od data 14. ledna 2019.
- [9] V rámci šetření bylo zjištěno, že účastník řízení podal dne 17. ledna 2019 ve 13:00 hod. u odběrných míst uvedených v tabulce žádost o změnu z dodavatele poslední instance, tedy společnosti E.ON Energie, a.s., se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice 7, 370 01 České Budějovice, IČO: 260 78 201 (dále jen „společnost E.ON Energie, a.s.“), na sebe jako nového dodavatele, kdy jako typ smlouvy uvedl „Smlouva o sdružených službách“. U všech těchto 33 odběrných míst uvedl příslušný provozovatel distribuční soustavy do systému operátora trhu vyjádření „Zamítnutí uzavření smlouvy o přenosu nebo distribuci elektřiny“ z důvodu označeném jako „AR3 Nepodání žádosti o uzavření smlouvy“ a tento požadavek byl následně účastníkem řízení pozastaven.
- [10] Dne 21. ledna 2019 v 8:14 hod. (o 4 dny později) podal opětovně účastník řízení u odběrných míst uvedených v tabulce žádost o změnu dodavatele z dodavatele poslední instance na sebe, jako nového dodavatele. Tato změna byla, jak vyplývá ze systému operátora trhu, schválena u odběrných míst

uvedených v tabulce na řádce č. 1. – 31., když ve sloupci „Status“ je u těchto odběrných míst uvedeno „Schváleno“.

- [11] V případě odběrného místa EAN [REDAKCE], vedeném v tabulce jako odběrné místo pořadové č. 32, zákaznice [REDAKCE], byla podána obdobná žádost rovněž společností E.ON Energie, a.s., v důsledku čehož se účastník řízení dodavatelem tohoto zákazníka nestal.
- [12] V případě odběrného místa EAN [REDAKCE], vedeném v tabulce pod pořadovým č. 33., společnosti [REDAKCE], byla změna odmítnuta, když příslušný provozovatel distribuční soustavy podal vyjádření „Zamítnutí uzavření smlouvy o přenosu nebo distribuci elektřiny“ z důvodu označeném jako „AR6 Chybná identifikace odběratele“. Ve sloupci „Důvod zamítnutí ZD“ je uvedeno „01 Nepotvrzení uzavření smlouvy o přenosu nebo distribuci elektřiny ze strany PPS/PDS“.
- [13] Účastník řízení ve vyjádření ze dne 27. března 2019, vedeném pod č. j. 01670-6/2019-ERU, uvedl, že začátkem roku (roku 2019) došlo k nemilé situaci, kdy část portfolia spadla do režimu dodavatele poslední instance. Uvedenou situaci začal účastník řízení řešit, ale z procesních důvodů byli zákazníci v době od 17. ledna 2019 do 4. února 2019 v režimu dodavatele poslední instance. Zákazníci měli být, podle účastníka řízení, o uvedeném stavu informováni, s tím, že pokud chtějí, mohou odejít k jinému dodavateli bez sankcí a výpovědní lhůty. Cílem účastníka řízení mělo být uchránit zákazníky od režimu dodavatele poslední instance.
- [14] V dalším vyjádření účastníka řízení ze dne 18. června 2019, vedeném pod č. j. 01670-9/2019-ERU, se uvádí, že žádnému zákazníkovi nebyla účtována smluvní pokuta, a to ani za situace, kdy na ní měl mít účastník řízení nárok.

III. II. Přestupky uvedené pod výrokem II., III. a IV.

- [15] Současně byla správním orgánem v rámci šetření zdokumentována ve dnech 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 podoba internetových stránek účastníka řízení dostupná dříve na <<http://easyenergie.cz/>>. Tímto bylo zjištěno, že na internetových stránkách <<http://easyenergie.cz/>> nebyly zveřejněny informace o úrovni kvality dodávek a služeb podle ust. § 30 odst. 2 písm. d) a ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, ani informace o subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů podle ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Informace o subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů nebyly obsaženy ani v dokumentu Všeobecné obchodní podmínky účastníka řízení (dále jen „VOP“) zveřejněném na adrese výše uvedených internetových stránek (soubor easyenergie_VOP.pdf, který dle jeho metadat byl vytvořen dne 15. dubna 2017), přestože na VOP odkazovaly jak zveřejněná formulářová Smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny (soubor easyenergie_smlouva_elektrina.pdf, který byl dle jeho metadat vytvořen dne 15. dubna 2017), tak i Smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny (soubor easyenergie_smlouva_plyn.pdf, který byl dle jeho metadat vytvořen dne 15. dubna 2017), a to shodně ve svých ustanoveních čl. VIII. odst. 03.
- [16] Podoba internetových stránek <<http://easyenergie.cz/>> byla zdokumentována pracovníky Odboru kontroly elektroenergetiky a plynárenství Energetického regulačního úřadu a záznamy o obsahu internetových stránek (stažené soubory, snímky obrazovky a videozáznam) byly uloženy na datový nosič (CD-ROM), které jsou součástí spisu pod č. j. 01670-4/2019-ERU a dále pod č. j. 01670-11/2019-ERU.
- [17] Správním orgánem bylo také zjištěno, že dne 22. ledna 2020 a dne 19. března 2020 se na internetové adrese <<http://easyenergie.cz/>> nacházejí stránky bez obsahu - je zobrazen pouze text „EASY Energie“ bez odkazů na jakékoliv další stránky nebo soubory ke stažení. Prostřednictvím vyhledávače Google byly dohledatelné odkazy na některé z dříve zveřejněných souborů či stránek, které se však již na <<http://easyenergie.cz/>> nenacházely - při pokusu o otevření byla vrácena chyba HTTP 404 „Nenalezeno“. Obsah internetové stránky je zachycen na dokumentech, které jsou součástí č. j. 01670-13/2019-ERU a č. j. 01670-16/2019-ERU.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [18] Podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [19] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [20] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trest jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky, energetický zákon a zákon o ochraně spotřebitele.
- [21] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákonů jejich novelizovaných znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. II. Obecný právní rámec

Energetický zákon

- [22] Obchodník s elektřinou je podle ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona povinen při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele elektřiny uvádět pravdivé a úplné informace a na žádost Energetického regulačního úřadu předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření.
- [23] Obchodník s elektřinou je povinen podle ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat Energetickému regulačnímu úřadu úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- [24] Přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 30 odst. 2 energetického zákona.
- [25] Podle ust. § 12a odst. 8 energetického zákona jsou okamžikem zahájení dodávky elektřiny nebo plynu dodavatelem poslední instance ukončeny dodávky elektřiny nebo plynu původním dodavatelem zákazníkově.
- [26] Držitel licence na obchod s plynem má podle ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat Energetickému regulačnímu úřadu úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- [27] Přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 61 odst. 2 energetického zákona.

Vyhláška o pravidlech trhu s elektřinou

- [28] Podmínkou pro podání žádosti o změnu dodavatele je podle ust. § 33 odst. 1 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“) smlouva o dodávce elektřiny nebo smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny uzavřená mezi účastníkem trhu s elektřinou a novým dodavatelem.
- [29] Podle ust. § 34 odst. 1 vyhlášky i v termínu podání žádosti o změnu dodavatele podává účastník trhu s elektřinou u dotčeného provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy žádost o uzavření, nebo o změnu smlouvy o zajištění služby přenosové nebo distribuční soustavy s náležitostmi podle přílohy č. 1 nebo č. 3 k vyhlášce pro odběrná nebo předávací místa v těchto soustavách. Náležitosti žádosti o poskytnutí služby přenosové soustavy nebo služby distribuční soustavy v provozu pro ověření technologie jsou uvedeny v přílohách č. 2 a 4 k vyhlášce.
- [30] Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy podle ust. § 34 odst. 2 vyhlášky informuje o důvodech odmítnutí žádosti (důvody upravuje ust. § 34 odst. 3 vyhlášky) nového dodavatele prostřednictvím informačního systému operátora trhu nejpozději do 18.00 hodin pátého pracovního dne ode dne předání informací podle ust. § 33 odst. 6 vyhlášky.

Zákon o ochraně spotřebitele

- [31] Prodávající podle ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele informuje spotřebitele jasným, srozumitelným a snadno dostupným způsobem o subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, který je pro daný typ nabízeného, prodáváného, poskytovaného nebo zprostředkovaného výrobku nebo služby věcně příslušný. Informace musí zahrnovat též internetovou adresu tohoto subjektu. Jestliže prodávající provozuje internetové stránky, uvede tyto informace i na těchto internetových stránkách. Pokud smlouva uzavřená mezi prodávajícím a spotřebitelem odkazuje na obchodní podmínky, uvede informace podle věty první a druhé rovněž v těchto obchodních podmínkách.
- [32] Prodávající se dopustí přestupku podle ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele tím, že neposkytne spotřebiteli informace podle ust. § 14 zákona o ochraně spotřebitele nebo čl. 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 524/2013.

Zákon o odpovědnosti za přestupky

- [33] Pokračováním v přestupku se podle ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.

IV. III. Právní posouzení skutků

Skutek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona - výrok I.

- [34] Správním orgánem bylo v rámci šetření sp. zn. 01670/2019-ERU zjištěno, že účastník řízení jako držitel licence s předmětem podnikání obchod s elektřinou č. 141734490 v informačním systému operátora trhu - společnosti OTE, a.s. u odběrných míst, uvedených v tabulce zadal požadavek na změnu dodavatele z dodavatele poslední instance na sebe (tedy na účastníka řízení), přičemž v informačním systému operátora trhu uvedl typ smlouvy „Smlouva o sdružených službách“, ačkoliv tak nemohl učinit, protože měl uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávek elektřiny se zákazníky uvedenými v tabulce před datem 14. ledna 2019, a tyto smlouvy o sdružených službách dodávek elektřiny zanikly k datu 13. ledna 2019, jelikož od 14. ledna 2019 přešli zákazníci uvedení v tabulce pod režim dodavatele poslední instance.

- [35] Podmínkou pro podání žádosti o změnu dodavatele je platná smlouva o dodávce elektřiny nebo smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny uzavřená mezi účastníkem trhu s elektřinou [podle ust. § 22 odst. 1 písm. f) je účastníkem trhu s elektřinou zákazník] a novým dodavatelem. Pokud nedisponoval účastník řízení platnými smlouvami o sdružených službách dodávek elektřiny, jelikož zanikly k okamžiku přechodu zákazníků specifikovaných v tabulce pod režim dodavatele poslední instance, tak jak to upravuje ust. § 12a odst. 8 energetického zákona, nebyl oprávněn podat žádost o změnu dodavatele u těchto odběrných míst. Nic na tom nezmění, že u odběrného místa uvedeného v tabulce na řádku č. 32 a řádku č. 33 se nakonec účastník řízení nový dodavatelem elektřiny nestal.
- [36] Přitom si účastník řízení musel být plně vědom, že při provádění úkonů ohledně změny dodavatele u odběrných míst uvedených v tabulce neuvedl pravdivé údaje a informace k datu 17. ledna 2019 a rovněž i k datu 21. ledna 2019.
- [37] Tímto jednáním měl účastník řízení porušit povinnost uvedenou v ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona ve spojení s ust. § 33 odst. 1 vyhlášky, tj. při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele elektřiny uvádět pravdivé a úplné informace, jelikož k datu 17. ledna 2019 a 21. ledna 2019 nedisponoval platně uzavřenými smlouvami o sdružených službách se zákazníky uvedenými v tabulce.
- [38] V komentáři je k ust. § 12a odst. 8 energetického zákona uvedeno, že institut dodavatele poslední instance způsobuje zánik závazku s předmětem dodávky elektřiny nebo plynu ex lege, a to pro nemožnost plnění a zákazník tak nemusí předchozí vztah žádným způsobem jednostranně ukončovat [Zdvihal, Z., Svěráková, J., Med, J., Osadská, J. a kol. Energetický zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, [online] dostupný na www.beck-online.cz, bod 51. k § 12a (dále jen „komentář EZ“)].
- [39] Ust. § 12a odst. 8 energetického zákona je nutné vykládat tím způsobem, že v případě, kdy dodavatel ztratí schopnost svým zákazníkům dodávat elektřinu nebo plyn a na jeho místo nastoupí dodavatel poslední instance, dochází k zániku celé smlouvy z důvodu následné nemožnosti plnění ve smyslu ust. § 2006 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Nemožnost (právní i faktická) plnění ze strany původního dodavatele je přitom zákonnou podmínkou zahájení dodávek ze strany dodavatele poslední instance (viz ust. § 12a odst. 2 a odst. 3 energetického zákona).
- [40] Změna dodavatele v systému operátora trhu byla „odmítnuta“ z důvodu chybějícího potvrzení o uzavření smlouvy o přenosu nebo distribuci elektřiny, a proto došlo k tomu, že byla pozastaveny žádosti o provedení změny u odběrných míst uvedených v tabulce, kdy do systému operátora trhu byl zaznamenán důvod odmítnutí ZD (změny dodavatele) „Pozastaveno ze strany nového dodavatele“.
- [41] Účastník řízení následně znovu podal dne 21. ledna 2019 žádost o změnu dodavatele u zákazníků uvedených v tabulce, kdy podané žádosti byly schváleny u zákazníků uvedených v tabulce na řádku č. 1 – 31 a u těchto zákazníků se stal účastník řízení novým dodavatelem.
- [42] Účastník řízení se nestal novým dodavatelem elektřiny v případě odběrného místa uvedeného na řádku pořadové č. 32, jelikož se jím stala společnost E.ON Energie, a.s. A v případě odběrného místa uvedeného na řádku pořadové č. 33 se účastník nestal také novým dodavatelem elektřiny, jelikož nedošlo k potvrzení uzavření smlouvy o přenosu nebo distribuci elektřiny ze strany PPS/PDS.
- [43] Účastník řízení v postavení držitel licence č. 141734490 s předmětem podnikání obchod s elektřinou výše popsaným jednáním postupoval v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona, když uvedl nepravdivou informaci, že disponuje smlouvou o sdružených službách dodávek elektřiny uzavřenou s těmito zákazníky.

Skutky podle ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele - výrok II.

- [44] Správním orgánem bylo v rámci šetření sp. zn. 01670/2019-ERU zjištěno, že účastník řízení jako prodávající v rozporu s ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele neinformoval spotřebitele ve dnech 11. března 2019 do 19. listopadu 2019 jasným, srozumitelným a snadno dostupným způsobem o subjektu věcně příslušném k mimosoudního řešení spotřebitelských sporů. Informace musí zahrnovat rovněž internetovou adresu tohoto subjektu. Takovouto informací však účastník řízení na svých internetových stránkách www.easyenergie.cz/ neuvedl. Přestože smlouvy uzavřené mezi účastníkem řízení a zákazníky odkazovaly v předmětné době na VOP, neuvedl účastník řízení informace podle věty první a druhé ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele (tedy informace o subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů a internetovou adresu Energetického regulačního úřadu - <http://www.eru.cz/cs/>) ani v těchto obchodních podmínkách.
- [45] Správní orgán zdokumentoval dne 11. března 2019 a dne 19. listopadu 2019 podobu internetových stránek účastníka řízení a zjistil, že přestože smlouvy o sdružených službách dodávek elektřiny a smlouvy o sdružených službách dodávek plynu odkazují ve svých ustanoveních čl. VII odst. 3 na Všeobecné obchodní podmínky, které měl účastník řízení zveřejněny v předmětné době na svých internetových stránkách, tak tyto VOP neobsahovaly informaci o subjektu mimosoudního řešení sporu a uvedenou informaci rovněž neobsahovaly ani smlouvy o sdružených službách dodávek elektřiny a ani smlouvy o sdružených službách dodávek plynu.
- [46] Správní orgán má tak za prokázané, že účastník řízení dne 11. března 2019 a dne 19. listopadu 2019 neinformoval své zákazníky o subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů (myšleno Energetickém regulačním úřadě a internetové stránce <http://www.eru.cz/cs/>) a to ani ve smlouvě o sdružených dodávkách elektřiny a smlouvě o sdružených dodávkách plynu, tak ani ve VOP a zákonem požadovanou informaci neuvedl ani na svých internetových stránkách, které ke dni 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 byly funkční a jím provozované, jak zdokumentoval správní orgán.
- [47] Podle rozhodnutí Rady ze dne 1. října 2019, č. j. 09159-30/2017-ERU (dále jen „rozhodnutí Rady“), je povinnost stanovená v ust. § 14 odst. 1 ve spojení s ust. § 27 odst. 7 písm. m) energetického zákona dostatečně určitá a jednoznačná, neboť zakládá povinnost konkrétní informaci (uvedení subjektu mimosoudního řešení sporů včetně jeho internetové adresy – v daném případě uvedení Energetického regulačního úřadu) uvést určitým/konkrétním způsobem, a to v obchodních podmínkách, odkazuje-li na ně uzavíraná smlouva. Stejně závěry platí pro větu třetí, podle které jestliže prodávající provozuje internetové stránky, uvede tyto informace i na těchto internetových stránkách. Je zcela zřejmé, že uvedené informace na internetových stránkách z povahy věci nemusí být adresné, ale jde o obecné informační sdělení, potenciálně přístupné nejen všem odběratelům obchodníka, ale i jinému potenciálnímu zákazníkovi, který by takovou informaci na jeho internetových stránkách vyhledával. Tato informace by se podle rozhodnutí Rady měla vyskytovat na předvídatelném a snadno dostupném místě internetových stránek účastníka řízení, kdy ji lze běžně očekávat. Pokud by bylo nutné informaci složitě dohledávat, nemohl by být naplněn účel uvedené povinnosti.
- [48] Správní orgán dostatečně zachytil obsah internetových stránek, kde bylo možné očekávat zveřejnění této informace, ale jak je zřejmé z printscreenů a video záznamů vedených pod č. j. 01670-4/2019-ERU a dále pod č. j. 01670-11/2019-ERU, nikde v obsahu internetových stránek v daném období provozovaných účastníkem řízení se tato informace nenacházela.
- [49] Správní orgán shledává popsáním jednáním účastníka řízení za naplněné předpoklady přestupku ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele, jelikož účastník řízení své zákazníky či potenciální zákazníky neinformoval požadovaným způsobem o subjektu mimosoudního řešení sporů, kterým je v daném případě v oblasti energetiky Energetický regulační úřad, jakož i o jeho internetové adrese <http://www.eru.cz/cs/>, čímž porušil povinnosti plynoucí z ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, jelikož tato informace nebyla uvedena ani ve VOP (obchodních podmínkách) a ani na internetové stránce v té době provozované účastníkem řízení.

Skutek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona - výrok III.

- [50] Správním orgánem bylo dále zjištěno a zdokumentováno, že přestože účastník řízení je držitel licence č. 141734490 s předmětem podnikání obchod s elektřinou, ve dnech 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 provozoval internetové stránky www.easyenergie.cz, které neobsahovaly informace podle ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona, tedy informace o úrovni kvality dodávek a služeb v oblasti elektroenergetiky, přestože právě ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona požaduje, aby uvedené informace byly zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- [51] Povinnost podle ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona navazuje na ust. § 11 odst. 1 písm. h) energetického zákona. Dále je tato povinnost blíže specifikována ve vyhlášce o kvalitě dodávek elektřiny.
- [52] Vyhláška upravuje ve vztahu k zákazníkům, kdy mají právo žádat náhradu za nedodržení parametrů kvality dodávek a služeb, jakož i standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny. Je tak nesporné, že pro zákazníky neposkytnutí těchto informací může znamenat neuplatnění jejich práv, která jim vzniknou ve vztahu k dodavateli elektřiny, když nesplní své zákonem dané povinnosti, tak jak to učinil účastník řízení. Nezpřístupnění této informace je ve prospěch účastníka řízení, kdy tento stav potenciálně eliminuje možná podání ze strany zákazníků ve vztahu k nedodržení standardů dodávky kvality.
- [53] Správní orgán spatřuje protiprávní jednání účastníka řízení v tom, že přestože provozoval v dané době internetové stránky www.easyenergie.cz, nebylo možné dálkovým přístupem (prostřednictvím jím provozované internetové stránky) zjistit úroveň kvality dodávek a služeb účastníka řízení v oblasti elektroenergetiky. Lze tak uzavřít, že je nesporné, že se účastník řízení dopustil přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, tím, že v předmětné době neposkytoval zákazníkům informace o kvalitě dodávek a služeb způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Skutek podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ve výroku IV.

- [54] Správním orgánem bylo dále zjištěno a zdokumentováno, že přestože účastník řízení je také držitelem licence č. 241734491 s předmětem podnikání obchod s plynem ve dnech 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 provozoval internetové stránky www.easyenergie.cz, které neobsahovaly informace podle ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, tedy informace o úrovni kvality dodávek a služeb, přestože právě ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona požaduje, aby uvedené informace byly zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- [55] Povinnost podle ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona také navazuje na ust. § 11 odst. 1 písm. h) energetického zákona. Dále je tato povinnost blíže specifikována ve vyhláškách, kdy pro oblast plynárenství platí vyhláška o kvalitě dodávek plynu.
- [56] I tato vyhláška upravuje ve vztahu k zákazníkům, kdy mají právo žádat náhradu za nedodržení parametrů kvality dodávek a služeb, jakož i standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu. Je tak nesporné, že pro zákazníky neposkytnutí těchto informací může znamenat neuplatnění jejich práv, která jim vzniknou ve vztahu k dodavateli plynu, když nesplní své zákonem dané povinnosti, tak jak to učinil účastník řízení. Nezpřístupnění této informace je ve prospěch účastníka řízení, kdy tento stav potenciálně eliminuje možná podání ze strany zákazníků ve vztahu k nedodržení standardů dodávky kvality.
- [57] Správní orgán spatřuje protiprávní jednání účastníka řízení v tom, že přestože provozoval v dané době internetové stránky www.easyenergie.cz, nebylo možné dálkovým přístupem (prostřednictvím jím provozované internetové stránky) zjistit úroveň kvality dodávek a služeb účastníka řízení v oblasti plynárenství. Lze tak uzavřít, že je nesporné, že se účastník řízení dopustil přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, tím, že v předmětné době neposkytoval zákazníkům informace o kvalitě dodávek a služeb způsobem umožňujícím dálkový přístup.

IV. IV. Právní hodnocení využití printscreenů

- [58] Správní orgán pro doložení spáchání přestupků uvedených ve výroku II., výroku III. a výroku IV. účastníkem řízení použil zdokumentování obsahu internetových stránek účastníka řízení www.easyenergie.cz/ ke dni 11. března 2019 a ke dni 19. listopadu 2019 pořízením printscreenů obsahu stránek a současně i byly pořízeny video záznamy, z nichž je patrné, že nikde na internetových stránkách účastníka řízení se nenacházela informace ve smyslu ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele o subjektu mimo soudního řešení spotřebitelských sporů – tedy informace o Energetickém regulačním úřadě a jeho internetové adrese (jak bylo výše uvedeno, taková informace nebyla ani ve VOP, na které odkazovala smlouva), jakož i informace o úrovni kvality dodávek a služeb elektřiny a plynu ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona a ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona.
- [59] Tento postup je plně v souladu s názorem vysloveným v rozhodnutí Rady, jakož je i v souladu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 24. srpna 2016, č. j. 1 As 80/2016 - 30, kdy pro zachycení obsahu internetových stránek nepostačí obvykle pouhé vytištění obsahu, ale je nutné jinak zachytit obsah internetové stránky (tedy využít printscreenů), potažmo je potřeba zabezpečit celý obsah internetových stránek subjektu k danému dni, kdy však způsob zachycení se odvíjí od toho, co má být uvedeným důkazem doloženo.
- [60] Správní orgán při zachycení obsahu internetových stránek účastníka řízení na adrese www.easyenergie.cz/ využil jak printscreeny zachycující jednotlivé stránky, části a záložky, tak i byl pořízen video záznam, dokládající postup zachycení obsahu internetové stránky účastníka řízení, jakož i samotný obsah internetové stránky účastníka řízení. Komplexní zachycení je založeno pod č. j. 01670-4/2019-ERU a dále pod č. j. 01670-11/2019-ERU.
- [61] Takovýto postup je souladný i s názorem uvedeným v rozhodnutí Rady, kdy z pořízených důkazů je dostatečně patrné, že v předmětné době neuvedl účastník řízení na své internetové stránce www.easyenergie.cz/ informace podle ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele a dále informace podle ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona a ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona.

IV. V. Formální a materiální stránka přestupků

- [62] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se správní orgán zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaných přestupků.
- [63] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.

Přestupek uvedený ve výroku I.

- [64] Správní orgán konstatuje, že všechny podmínky pokračování v přestupku podle ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky má za kumulativně splněné, když
- i. se jedná o 66 dílčích útoků, kdy jednotlivé skutky spočívají v uvedení nepravdivé informace v systému operátora trhu, že účastník řízení disponuje smlouvami o sdružených službách dodávek elektřiny uzavřenými se zákazníky,
 - ii. tyto dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem – snahou stát se novým dodavatelem elektřiny zákazníků uvedených v tabulce,
 - iii. tyto dílčí útoky naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku, tj. přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona,
 - iv. tyto dílčí útoky byly provedeny stejným způsobem, tj. podáním nepravdivé informace, v prvním případě, že účastník řízení disponuje příslušnými smlouvami a ve druhém případě, že disponuje potvrzením zákazníků o tom, že hodlají změnit dodavatele elektřiny.
- [65] Správní orgán má tak za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona spáchaného 66 dílčími útoky, když účastník řízení zadáním údajů o existenci smlouvy o sdružených dodávkách elektřiny se zákazníky uvedenými v tabulce do systému OTE dne 17. ledna 2019 a následně dne 21. ledna 2019 od zákazníků uvedených v tabulce, že hodlají změnit dodavatele, porušil povinnost uvedenou v ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musí zabývat také materiální stránkou uvedeného pokračujícího přestupku.
- [66] V obou případech (myšleno jednání ze dne 17. ledna 2019 a ze dne 21. ledna 2019) účastník řízení svým jednáním uvedl prostřednictvím systému operátora trhu nepravdivou informaci, že disponuje smlouvou o sdružených dodávkách elektřiny zákazníků uvedených v tabulce, ze kterých je zřejmé, že tito zákazníci projeví vůli změnit dodavatele elektřiny, ačkoliv žádnými takovými smlouvami nedisponoval.
- [67] Ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona a rovněž ust. § 61 odst. 2 písm. p) má význam jako právní nástroj umožňující efektivní kontrolu (s případnou možností postihu), zda budoucí dodavatel skutečně disponuje všemi potřebnými dokumenty pro provedení změny dodavatele. Účastník řízení v obou posuzovaných případech nedoložil správnímu orgánu, že by měl uzavřené smlouvy se zákazníky uvedenými v tabulce.
- [68] Účastník řízení ani v návaznosti na výzvy správního orgánu k zaslání příslušných smluv o sdružených službách dodávek elektřiny (případně smlouvy o dodávce elektřiny) nedoložil správnímu orgánu, které dokumenty měly být podkladem pro provedení změny dodavatele elektřiny u odběrných míst uvedených v tabulce k datu 17. ledna 2019 a k datu 21. ledna 2019.
- [69] Na výše popsaném jednání nemůže nic změnit ani to, že měli být zákazníci účastníka řízení vedení v tabulce, podle tvrzení účastníka řízení, o uvedeném stavu informováni a byla jim dána možnost přejít k novému dodavateli bez sankce, a to že se nakonec novým dodavatelem zákazníka na řádku č. 32 a č. 33 nakonec nestal.
- [70] Ust. § 30 odst. 2 energetického zákona ve spojení s ust. § 36 vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou slouží k tomu, aby umožnilo efektivní kontrolu toho, aby nedocházelo k neoprávněným a nechtěným změnám u odběrných míst bez jednoznačné vůle ze strany zákazníků, že hodlají změnit dodavatele.
- [71] V jednání účastníka řízení lze tak shledat jistou společenskou nebezpečnost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníka, konkrétně jeho vůle ve vztahu ke změně dodavatele elektřiny, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání zcela běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který je v rozporu se zájmy společnosti a způsobuje výrazné oslabení práv zákazníka na výběr dodavatele elektřiny.

- [72] Správní orgán tak dospěl k závěru, že ve vztahu k přestupku uvedenému ve výroku I., že jsou naplněny jak formální znak pokračujícího přestupku, tak i je přítomen materiální znak, kdy uvedené jednání je schopné poškodit zákazníky a způsobit jim újmu v majetkové sféře. Takovýto postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestání.
- [73] Správní orgán má tak za prokázané, že 66 dílčími útoky porušil účastník řízení ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona, jelikož dne 17. ledna 2019 a dne 21. ledna 2019 podal žádost o změnu dodavatele elektřiny, ačkoliv s danými zákazníky neměl již v předmětné době uzavřené smlouvy na dodávku elektřiny, kterou následně i potvrdil v systému operátora trhu, čímž spáchal pokračující přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

Přestupek uvedený ve výroku II.

- [74] Ve vztahu k přestupku uvedenému v ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele, uvádí tedy správní orgán, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka tohoto pokračujícího přestupku, jelikož účastník řízení v rozporu s povinnostmi plynoucími z ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele neuvedl ve dnech 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 informaci o subjektu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, kterým je Energetický regulační úřad, jakož i o jeho internetové adrese - www.eru.cz/cz, ve svých obchodních podmínkách, na které odkazovaly smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a/nebo plynu, které byly účastníkem řízení (v postavení prodávajícího) zveřejněné na jím provozované internetové stránce www.easyenergie.cz/ ke dni 11. března 2019 a 19. listopadu 2019. Správní orgán se také zabýval naplněním materiální stránky tohoto přestupku.
- [75] Účastník řízení porušil právem chráněný zájem na ochranu spotřebitelů, jako slabšího subjektu ve smluvních vztazích, když spotřebitele požadovaným způsobem neinformoval o subjektu mimosoudního řešení případných sporů mezi ním a spotřebiteli. Podle komentáře k zákonu o ochraně spotřebitele nabízí alternativní způsob řešení sporů spotřebitelům možnost, aby mohli proti obchodníkům podávat stížnosti nabízející nezávislé, nestranné, transparentní, efektivní a rychlé řešení vzniklých sporů. Ust. § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele reflektuje situaci, kdy spotřebitelé a obchodníci nemají dostatečné povědomí o možnosti řešit své spory mimosoudní cestou. Tato informační povinnost musí být ze strany obchodníka splněna transparentním a snadným způsobem vůči spotřebitelům, aby mohli uvedené možnosti využít (Vítová, B. *Zákon o ochraně spotřebitele. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016, s. 149, k § 14). Neinformování spotřebitelů o této skutečnosti má za následek, že je spotřebitelům ztížena možnost řešení sporů způsobem, který je nestranný, nezávislý a efektivní, a rovněž je i pro ně s menšími náklady, než když se případně musí spotřebitel obrátit na soud.
- [76] Je tak jednoznačné, že pokud účastník řízení o těchto právech na alternativní způsob řešení sporů své zákazníky, podle zveřejněných smluv o sdružených službách dodávek elektřiny a/nebo plynu, zákonem stanoveným způsobem neinformoval, dopustil se tím trvajících přestupku podle ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele.

Přestupky uvedené ve výroku III. a IV.

- [77] Správní orgán má tak za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka pokračujících přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, jelikož účastník řízení ve dnech 11. března 2019 a 19. listopadu 2019 nezveřejnil způsobem umožňující dálkový přístup (tedy na své internetové stránce www.easyenergie.cz/) informace o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice a informace o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, čímž porušil povinnosti vyplývající z ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona a ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, ale i přesto se správní orgán musel zabývat materiální stránkou těchto pokračujících přestupků.

- [78] Povinnost uveřejňovat mimo jiné informace ohledně kvality dodávek a služeb upravuje energetický zákon, na nějž navazuje vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny a vyhláška o kvalitě dodávek plynu, které upravují postup zákazníka při uplatnění náhrad v případě, že došlo k nedodržení standardů dodávek elektřiny nebo plynu, standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny nebo plynu.
- [79] Správní orgán má za to, že porušením povinnosti zveřejnit dálkovým přístupem informace týkající se úrovně kvality dodávek elektřiny a souvisejících služeb v oblasti elektroenergetiky a také o úrovni kvality dodávek plynu a souvisejících služeb v oblasti plynárenství, dochází k tomu, že zákazníci o této skutečnosti nejsou informováni a může to mít za následek, že svého práva nevyužijí, jelikož o něm nejsou informováni.
- [80] Správní orgán tak uzavírá, že nesdělením informací o úrovni dodávek elektřiny a plynu souvisejících služeb v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona a ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona se účastník řízení dopustil pokračujících přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, spáchaný dílčími útoky dne 11. března 2019 a dne 19. listopadu 2019.

IV. VI. Odpovědnost za přestupky

- [81] Správní orgán se rovněž zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za kterýkoliv z vytýkaných přestupků neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právních povinností zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z kteréhokoliv z vytýkaných přestupků.
- [82] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o ochraně spotřebitele či energetickým zákonem a nepoškodil těmito zákony chráněné zájmy.
- [83] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsány skutky dopustil spáchaní 2 pokračujících přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, pokračujícího přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele.

V. Uložení správního trestu

- [84] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [85] V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem 4 pokračujících přestupků, za které správní orgán ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh různorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění různých skutkových podstat.
- [86] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků totožného pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

- [87] Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který z 4 vytýkaných přestupků je nejprísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytýkaných přestupků je nejzávažnější.
- [88] Horní hranice sazby pokuty za přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona i za přestupek podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona je podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obratu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.
- [89] Horní hranice sazby pokuty za přestupek podle ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele je podle ust. § 24 odst. 17 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele až do výše 1 000 000 Kč.
- [90] S ohledem na to, že horní hranice za přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona i za přestupek dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona je vyšší než za přestupek podle ust. § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele, považuje tak správní orgán za nejzávažnější přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, jehož skutkovou podstatu naplnil účastník řízení dokonce vícekrát. Správní orgán tedy přistoupil k uložení správního trestu za přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona. Nadto přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona uvedený ve výroku I. spáchal účastník řízení 66 dílčími útoky vůči konkrétním spotřebitelům. Je tak nesporné, že přestupek uvedený ve výroku I. je nejzávažnějším přestupkem uvedeným v tomto rozhodnutí.
- [91] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), písm. c) a písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty také k osobě pachatele.
- [92] Správní orgán se zabýval zejména závažností spáchaného přestupku, kdy má za to, že spáchaný přestupek je závažný, a to zejména s ohledem na to, že účastník řízení zneužil svého postavení v rámci procesu změny dodavatele plynu v informačním systému operátora trhu za účelem získání nových zákazníků. Uváděním nepravdivých informací v obecné rovině současně může dojít k znesnadnění výkonu kontroly ze strany správního orgánu, který rovněž vychází z dat evidovaných v informačním systému operátora trhu (při předpokladu správnosti zadaných dat do systému operátora trhu by správní orgán vycházel z informace, že účastník řízení měl s dotčenými zákazníky uzavřeny smlouvy).
- [93] Správní orgán s ohledem na ust. § 38 písm. a) a písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje vykazování nepravdivých informací a ve svém důsledku obecně klamání zákazníků na trhu s energiemi za velmi závažné, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je charakterizován velmi oslabeným postavením spotřebitelů (zákazníků) vůči dodavatelům. Podání nepravdivých informací o tom, že mezi účastníkem řízení a zákazníky došlo k uzavření smlouvy o dodávkách elektřiny je ze strany Energetického regulačního úřadu vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany účastníka řízení, nadto, dosáhl-li účastník řízení takovými úkony toho, že změna dodavatele fakticky neproběhla podle volby zákazníků. Pokud by k takovým praktikám ze strany dodavatelů docházelo běžně, stal by se trh s energiemi zcela nekontrolovatelným a závislým na libovůli dodavatelů, nikoli na svobodné vůli spotřebitele v postavení zákazníka. Takové praktiky mají v neposlední řadě negativní vliv také na ostatní dodavatele energií, kteří postupují v souladu se zákonem.
- [94] Za skutečnost závažnost přestupku podstatně zvyšující ve smyslu ust. § 38 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje správní orgán to, že účastník řízení spáchal pokračující přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona celkem 66 dílčími útoky.
- [95] Správní orgán jako výrazně přitěžující okolnost podle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení posuzovaný přestupek spáchal ve vícečinném souběhu se 3 dalšími pokračujícími přestupky.

- [96] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti správního orgánu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.
- [97] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [98] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [99] Správní orgán se tedy zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [100] Správní orgán z výkazu zisku a ztráty za rok 2018 založeného ve sbírce listin ve veřejném rejstříku zjistil, že dne 31. prosince 2018, že měl v roce 2018 účastník řízení výsledek hospodaření za účetní období ve výši -722 000 Kč, přičemž tržby za prodej zboží v roce 2018 účastník řízení vykázal ve výši 13 648 000 Kč. Dále správní orgán zjistil, že za rok 2017 měl účastník řízení výsledek hospodaření za účetní období ve výši -117 000 Kč a tržby za prodej zboží v roce 2017 činily částku ve výši 539 000 Kč.
- [101] Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [102] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [103] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření není překážkou pro uložení pokuty a neznamená, že každá uložená pokuta je bez dalšího likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.
- [104] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, a s ohledem na zásadu absorpce stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto příkazu. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení i s ohledem na jeho majetkové poměry likvidační.

- [105] Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty a je spíše symbolického charakteru. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [106] Souběžně je výrokem VI. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Terezie Foltánová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava

Obdrží: společnost EASY energie s.r.o., se sídlem Kaprova 42/14, Staré Město, 110 00 Praha 1,
IČO: 059 57 982